

<p>«Согласовано» методическим объединением учителей национального цикла МБОУ «СОШ №13» г. Лениногорска протокол №1 от 10 августа 2018 года _____/ <u>Миннахметова Л.И.</u> подпись руководителя МО Ф.И.О.</p>	<p>«Утверждено» педагогическим советом протокол №1 от 13.08.2018 г. председатель педагогического совета: _____ Павлов Т.В.</p>
---	---

ТЕХНОЛОГИЯ
«ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ
МИНИМУМ»
ПО РОДНОМУ ЯЗЫКУ
ДЛЯ 2-9 КЛАССА

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	2
Фамилиясе _____ Исеме _____	Инче яргыеллык	1

1. Поставьте данные слова во множественном числе и запиши их.
Сорау, җавап, хата, билге, укучы.

2. Как ты скажешь и напишешь, если Алсу не выполняет данные действия?

Укый, сорау бирә, җавап бирә, икеле ала, алма ашый.

3. Вместо точек вставь нужные окончания.

1) Илдар мәктәп... бара. 2) Илдар мәктәп... укый. 3) Илдар мәктәп...

кайта.

4. Как ты скажешь и напишешь о том, что:

- одноклассник не читает, не пишет, не идет, не рисует.

- друг не рассказывает, не слушает, не играет, не сидит.

5. Как ты спросишь друга:

- есть ли у него пенал;

- как учится его сестра;

- где у него дневник;

- чисто ли он пишет.

**Туган телдән мәжбүри 1нче яРТыеллыкта белемнәрне тикшерү
минимумы
өчен контроль эш җаваплары**

1. Поставьте данные слова во множественном числе и запиши их.

Сораулар, җаваплар, хаталар, билгеләр, укучылар.

2. Как ты скажешь и напишешь, если Алсу не выполняет данные действия*Укымый, сорау бирми, җавап бирми, икеле алмый, алма ашамый.*

3. Вместо точек вставь нужные окончания.

1) Илдар мәктәпкә бара. 2) Илдар мәктәптә укый.

3) Илдар мәктәптән кайта.

4. Как ты скажешь и напишешь о том, что:

- Классташ укымый, язмый, бармый, рәсем ясамый.

- Дус сөйләми, тыңламый, уйнамый, утырмый.

5. Как ты спросишь друга:

- Дустым, синең пеналың бармы?

- Дустым, апаң ничек укый?

- Дустым, көндәлеген кайда?

- Дустым, ул чиста язамы?

минимумы		
Фамилиясе _____ Исеми _____	2нче яргыеллык	1

1. Закончите предложения.

1. Мин сине бәйрәм белән

2. Синең күлмәгең бик

2. Составь 3 предложения со словами:

китапханәче, хатасыз, китап .

3. Как ты спросишь друга:

- писали ли они сегодня диктант?

4. Сообщи другу о том, что:

- сегодня у вас пять уроков;

- во вторник писали диктант.

5. Как скажешь о том, что:

- ты прочитал рассказ, но не решил задачу;

- ты по математике получил тройку;

- сегодня был дождь.

Туган телдэн мәжбүри 2нче яргыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы
өчен контроль эш жаваплары

1. Закончите предложения.

1. Мин сине бәйрәм белән котлыйм.

2. Синең күлмәгең бик матур.

2. Составь 3 предложения со словами:

Минем әнием китапханәче.

Син хатасыз яз.

Бу китап кызыклы.

3. Как ты спросишь друга:

- Дустым, сез бүген диктант яздыгызмы?

4. Сообщи другу о том, что:

- Дустым, бүген безнең 5 дәрес.

- Дустым, сишәмбе көнне диктант яздык.

5. Как скажешь о том, что:

- Мин хикәяне укыдым, әмма мәсьәләне чишмәдем.

- Син математикадан өчле алдың.

- Бүген яңгыр яуды.

Туган телдэн мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	3
Фамилиясе _____ Исеме _____	Инче яргыеллык	1

Омонимнар	
Антонимнар.	
Тамырдаш сүзләр.	
Тамыр сүзләр	
Ясалма сүзләр	
Кушма сүзләр	
Парлы сүзләр	

Образовательный минимум по родному языку 3 класс

Омонимнар	Әйтелеше ягыннан охшаш,әммә мәгънләре бер төрле сүзләр
Антонимнар.	Капма –каршы мәгънәле сүзләр
Тамырдаш сүзләр.	Бер тамырдан ясалган сүзләр
Тамыр сүзләр	Ой,чәчәк,куян...
Ясалма сүзләр	Укучы,очучы...
Кушма сүзләр	Ашъяулык,куляулык..
Парлы сүзләр	Ата-ана,аш-су...

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	3
Фамилиясе _____ Исеме _____	2нче яргыеллык	1

Баш килеш	
Иялек килеш	
Юнәлеш килеш	
Төшем килеше	
Чыгыш килеше	
Урын-вакыт килеш	

Образовательный минимум по родному языку 3 класс

Баш килеш	Кем? Нәрсә?
Иялек килеш	Кемнең?нәрсәнең?
Юнәлеш килеш	Кемгә?нәрсәгә?кая?
Төшем килеше	Кемне?нәрсәне?
Чыгыш килеше	Кемнән?нәрсэдән?кайдан?
Урын-вакыт килеш	Кемдә?нәрсәднә?кайда?

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	4
Фамилиясе _____ Исеме _____	Инче яргыеллык	1

1. Нокталар урынына тиешле хәрефләрне куеп яз.

Б...йр...м, с...г...ть, б...лт...р, б...л...ш, тим...р...як, ча...гы, ч...на, ярд...мч...л, с...йл...шә, й...мш...к.

2. Продолжи предложения.

Дима урамга.... Дима урамда.... Дима урамнан

Оля мәктәп... бара. Оля мәктәп... укый. Оля мәктәп... кайта.

3. Поставь вопросы к подчёркнутым словам. Составь диалог по содержанию текста.

Мишага әтисе Яна елга тимераяк алды. Ул дуслары белән кичен шугалакка чыкты. Монда бүген кеше күп. Кайбер малайлар кәшәкә белән хоккей уйныйлар, ә кайбер малайлар тимераякта шуалар.

4. Диалогка төшеп калган репликаларны өстә.

- Сәлам, Марат

-.....

-.....?

- Юк, алай салкын түгел.

-.....?

- Жил көчле түгел.

- ... ?

- Әлбәттә, чыгабыз.

- ?

- Әйе, чаңгы белән чыгабыз.

-.....?

- Я тауга, я урманга барырбыз.

5. Скажи по-татарски:

- я на коньках катаюсь лучше;

- этот каток ближе.

6. Как скажешь другу о том, что у тебя нет лыж, и ты не идёшь кататься на горку.

7. Сообщи другу, что отец подарил тебе новые лыжи.

8. Составь рассказ на тему «Безнең мәктәптә Яна ел бәйрәме».

**Туган телдән мәжбүри 1нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы
өчен контроль эш җаваплары**

1. Нокталар урынына тиешле хәрефләрне куеп яз.

Бәйрәм, сәгать, былтыр, бөлеш, тимераяк, чаңгы, чана, ярдәмчел, сөйләшә, йомшак.

2. Продолжи предложения.

Дима урамга чыга. Дима урамда йөри. Дима урамнан керә.

Оля мәктәпкә бара. Оля мәктәптә укый. Оля мәктәптән кайта.

3. Поставь вопросы к подчёркнутым словам. Составь диалог по содержанию текста.

Кемгә әтисе Яңа елга тимераяк алды. Ул дуслары белән кичен кая чыкты. Кайда бүген кеше күп. Кайбер малайлар кәшәкә белән хоккей нишлиләр, ә кайбер малайлар кайда шуалар.

4. Диалогка төшөп калган репликаларны өстә.

- Сәлам, Марат

-.Сәләм.

-.Урамда салкынмы?

- Юк, алай салкын түгел.

- Жил көчлеме?

- Жил көчле түгел.

- Урамга чыгабызмы?

- Әлбәттә, чыгабыз.

- Чаңгы шуаргамы ?

- Әйе, чаңгы белән чыгабыз.

- Кайда барабыз?

- Я тауга, я урманга барырбыз.

5. Скажи по-татарски:

- Мин тимераякта яхшырак шуам.

- Бу шугалак якынарак.

6. Как скажешь другу о том, что у тебя нет лыж, и ты не идёшь кататься на горку.

-Дустым, минем чаңгым юк, мин тауга чаңгы шуарга бармыйм.

7. Сообщи другу, что отец подарил тебе новые лыжи.

- Дустым, миңа әтием яңа чаңгылар бүләк итте.

8. Составь рассказ на тему «Безнең мәктәптә Яңа ел бәйрәме».

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	4
Фамилиясе _____ Исеме _____	2 нче яргыеллык	1

1. Напиши перевод городов по-татарски.

Казань - Мензелинск -
 Зеленодольск - Заинск -
 Чистополь - Нижнекамск -
 Альметьевск - Буинск -
 Алабуга - Набережные Челны -

2. Вместо точек вставь нужные буквы.

Аг...йд...л, Ч...лм...н, Н...кр...т, д...үл...т, шә...-әр, таб...г...ть, тар...х, сэнг...ть, әдәби...т,
 әд...п, шаг...йрь, ш...гырь.

3. Чапиши перевод словосочетаний.

Наша республика, ваш город, наша столица, наш язык, наши праздники, ваши имена.

4. Вместо точек поставь нужные слова.

Татарстанның дәүләт символлары - ... , ... , Гербта ... сурәтләнгән. Дәүләт флагында
, ... төсләр бар. Дәүләт
 гимнын композитор.....язган. Татарстанда дәүләт телләре: ...
 теле һәм ... теле.

5. Раскрой скобки. Слова в скобках поставь в нужной форме.

Мин (Казан) яратам. (Казан) бик күп күренекле кешеләр яшәгән. (Казан) рәссамнар,
 шагыйрьләр, язучылар килә. (Казан) урамнары киң. (Казан) Яр Чаллыга кадәр 220
 километр.

6. Кто чем занимается? Допиши предложения.

1) Укытучы 2) Игенче 3) Сатучы 4) Тегүче .. Төзүче 6) Балыкчы 7)
 Бакчачы 8) Язучы

7. Как скажешь о том, что вы:

-летом идёте в поход;
 -любите природу;
 -знаете много песен о Татарстане?

8. Спроси друга о том:

-каких татарских поэтов, писателей он знает;
 -какие реки есть в Татарстане;
 -какие животные обитают в Татарстане?

**Туган телдән мәжбүри 2нче яРТыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы
өчен контроль тест жаваплары**

1. Напиши перевод городов по-татарски.

Казань - Казан

Зеленодольск – Яшел үзән

Чистополь - Чистай

Альметьевск - Әлмәт

Алабуга - Елабуга

Мензелинск - Минзәлә

Заинск - Зәй

Нижнекамск – Түбән Кама

Буинск - Буа

Набережные Челны – Яр Чаллы

2. Вместо точек вставь нужные буквы.

АГЫЙДЕЛ, Чулман, Нократ, дәүләт, шәһәр, табигать, тарих, сэнгатъ, әдәбият, әдип, шагыйрь, шигырь.

3. Напиши перевод словосочетаний.

Наша республика-безнең республикабыз, ваш город-сезнең шәһәрегеz, наша столица-безнең башкалабыз, наш язык-безнең телебез, наши праздники-безнең бәйрәмнәребез, ваши имена-сезнең исемнәрегеz.

4. Вместо точек поставь нужные слова.

Татарстанның дәүләт символлары - флаг, герб, гимн. Гербта акбарс сурәтләнгән. Дәүләт флагында .яшел,ак,кызыл төсләр бар. Дәүләт гимнын композитор Рөстәм Яхин язган. Татарстанда дәүләт телләре: татар теле һәм рус теле.

5. Раскрой скобки. Слова в скобках поставь в нужной форме.

Мин Казанны яратам. Казанда бик күп күренекле кешеләр яшәгән. Казанга рәссамнар, шагыйрьләр, язучылар килә. Казанның урамнары киң. Казаннан Яр Чаллыга кадәр 220 километр.

6. Кто чем занимается? Допиши предложения.

1) Укытучы укыта. 2) Игенче иген игә. 3) Сатучы сата. 4) Тегүче тегә. Төзүче төзи. 6) Балыкчы балык тотта. 7) Бакчачы бакча казый. 8) Язучы яза.

7. Как скажешь о том, что вы:

-Жәен походка барабыз.

-Табигатьне яратыгыз!

-Татарстан турында күп жырлар беләсеңме?

8. Спроси друга о том:

-Дустым, син нинди язучыларны һәм шагыйрьләрне беләсең?

- Дустым, Татарстанда нинди елгалар бар?

- Дустым, Татарстанда нинди хайваннар яши?

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү		Класс	5
---	--	-------	---

минимумы			
Фамилиясе _____ Исеме _____		1 нче яртыеллык	1

А бүлгеге.

А1. Нокталар урынына тиешле хэрэфлэрне куеп языгыз:

Б.йрэм, кү.елле, бет.ргеч, кү.елсез, я.гыр, к.яшлы, с.злек, ук.тучы, кит.п, с.йныф. (10б.)

А2. Жэялэр эчендэге сүзлэрне тиешле килешкэ куеп күчереп языгыз:

Без (мэктэп) күп теллэр өйрэнэбез.

Алар (гимназия) укыйлар.

Ул дуслары белэн (урам) чыкты.

Мин жэен (авыл) кайтам. (4б.)

А3. Жөмлэлэрне киңэйтеп языгыз:

1) Мэктэпкэ барабыз. 2) Бүген бэйрэм. (2б)

В бүлгеге.

В1. Бирелгэн сүзлэрдэн жөмлэлэр төзегез:

1) Укучылар, эшлэделэр, дэресендэ, язма эш, татар теле.

2) Алсу, икедэ, кайтты, сэгать, мэктэптэн. (4б.)

В2. Хикэяне дэвам ит:

Минем бик яхшы дустым бар. (6б.)

өчен контроль эш жаваплары

А бүлеге.

A1. Нокталар урынына тиешле хәрефләрне куеп языгыз:

Бәйрәм, күнелле, бетергеч, күнелсез, яңгыр, кояшлы, сүзлек, укытучы, китап, сыйныф.
(10б.)

A2. Жәяләр эчендәге сүзләрне тиешле килешкә куеп күчереп языгыз:

Без мәктәптә күп телләр өйрәнәбез.

Алар гимназияда укыйлар.

Ул дуслары белән урамга чыкты.

Мин жәен авылга кайтам. (4б.)

A3. Жөмлөләрне киңәйтеп языгыз:

1) Мәктәпкә без дуслар белән барабыз. 2) Бүген мәктәптә бәйрәм. (2б)

В бүлеге.

B1. Бирелгән сүзләрдән жөмлөләр төзегез:

3) Укучылар татар теле дәресендә язма эш эшләделәр,

4) Алсу мәктәптән сәгать икедә кайтты. (4б.)

B2. Хикәяне дәвам ит:

Минем бик яхшы дуслым бар. (6б.)

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү	Класс	5
---	-------	---

минимумы		
Фамилиясе _____	2 нче яргыеллык	1
Исеме _____		

А бүлгеге.

А1. Сыйфатларга исемнәр табыгыз. (5б)

Ак..., сары..., яшел..., зәңгәр..., акыллы....

А 2. Үрнәк буенча яз. (6б)

*Үрнәк: Мансур – татар. Татар теле – аның туган теле. Ул татарча сөйләшә.
Салават – башкорт, Максим – рус, Ганс – немец.*

А3. Логик парын сайлап яз. (5б)

Елга	үсә
Урман	укый
Таһир	ага
Алмаз	жылыта
Кояш	уйный

В бүлгеге.

В1. Как скажешь о том, что: (6б)

- Игорь с Олегом ходили в музей;
- Олег рассказал о Татарстане;
- Олег ознакомил Игоря с городами Татарстана?

В2. Диалог төзегез. Тема: Татарстан шәһәрләре. (5б)

**Туган телдән мәжбүри 2нче яРТыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы
өчен контроль тест җаваплары**

А бүлеге.

А1. Сыйфатларга исемнәр табыгыз.

Ак кар, сары лимон , яшел алма , зәңгәр күлмәк , акыллы укучы .

А 2. Үрнәк буенча яз.

Үрнәк: Мансур – татар. Татар теле – аның туган теле. Ул татарча сөйләшә.

Салават – башкорт, Максим – рус, Ганс – немец.

Салават – башкорт. Башкорт теле – аның туган теле. Ул башкортча сөйләшә.

Максим – рус. Рус теле – аның туган теле. Ул русча сөйләшә.

Ганс – немец. Немес теле – аның туган теле. Ул немецча сөйләшә.

А3. Логик парын сайлап яз.

Елга	үсә	Елга ага
Урман	укый	Урман үсә
Таһир	ага	Таһир укый
Алмаз	жылыта	Алмаз уйный
Кояш	уйный	Кояш жылыта

В бүлеге.

В1. Как скажешь о том, что:

- Игорь с Олегом ходили в музей;(Игорь Олег белән музейга бардылар)
- Олег рассказал о Татарстане;(Олег Татарстан турында сөйләде)
- Олег ознакомил Игоря с городами Татарстана?Олег Игорьны Татарстан шәһәрләре белән таныштырды)

В2. Диалог төзегез. Тема: Татарстан шәһәрләре.

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү	Класс	6
---	-------	---

минимумы		
Фамилиясе _____ Исеме _____	1 нче яргыеллык	1

А бүлеге

А1. Дөрес тәржемәне табыгыз:(4б)

Искиткеч	половина девятого
Йонлач	изумительно
Тугызынчы ярты	из-под стола
Өстэл астыннан	мохнатый

А2. Тиешле кушымчаларны куеп жөмлөләрне күчереп языгыз.(4б)

- 1) Мин китапханә... ике китап алдым.
- 2) Укучылар бу тема... инша яздылар.
- 3) Малайлар парк... футбол уйнадылар.
- 4) Балалар милли музей... кайталар.

В бүлеге.

В1. Жөмлөләрне язып бетергез.(4б)

- 1) Мин алтынчы сыйныфта
- 2) Мин алты ел татар теле
- 3) Мин татарча яхшы
- 4) Мина татарча жырлар, шигырьләр
- 5)

В2. Бирелгән сүзләрдән жөмлөләр төзегез.(4б)

- 1) Урамга, эни, чыгарга, мөмкинме?
- 2) Рәхсәт, керергә, итегез әле, апа.

В3. “Минем жәйге каникулларым” темасына кечкенә генә хикәя языгыз.(6-7 жөмлө)

**Туган телдән мәжбүри 1нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен
контроль тест җаваплары**

А бүлеге.

A1. Нокталар урынына тиешле хәрефләрне куеп языгыз:

Бәйрәм, күңелле, бетергеч, күңелсез, яңгыр, кояшлы, сүзлек, укытучы, китап, сыйныф.
(10б.)

A2. Жәяләр эчендәге сүзләрне тиешле килешкә куеп күчереп языгыз:

Без мәктәптә күп телләр өйрәнәбез.

Алар гимназияда укыйлар.

Ул дуслары белән урамга чыкты.

Мин жәен авылга кайтам. (4б.)

A3. Жөмлөләрне кинәйтеп языгыз:

1) Мәктәпкә без дуслар белән барабыз. 2) Бүген мәктәптә бәйрәм. (2б)

В бүлеге.

B1. Бирелгән сүзләрдән жөмлөләр төзегез:

5) Укучылар татар теле дәресендә язма эш эшләделәр,

6) Алсу мәктәптән сәгать икедә кайтты. (4б.)

B2. Хикәяне дәвам ит:

Минем бик яхшы дуслым бар. (6б.)

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	6
---	--------------	----------

Фамилиясе _____	2 нче яртыеллык	1
Исеме _____		

А бүлеге.

Түбәндәге сүзләрнең антонимнарын табып яз, 2 жөмлө төзе. (6б)

бай-...

тырыш -..

калын — ...

2.Жөмлөләрне дәвам ит: (4б)

1) Спорт белән шөгыйльләнсәң,.... . 2) Олег – яхшы укучы, чөнки ул

В бүлеге. (6б)

Используя текст, выполните задания В1-В3.

Әхмәт әнисе белән генә яши. Аның әнисе бик күп эшли: кер юа, тәмле ашлар пешерә, өй жыештыра. Әлбәттә, әнисе иртә тора. Ерактагы чишмәдән сап-салкын су алып кайта.

Чөнки Әхмәт чишмә суын бик ярата. Ул урамда уйный, әнисенә бик аз булыша.

В1. Продолжите предложение.

Әхмәт чишмә суын бик ярата, шуңа күрә

В2. Как ты скажешь по-татарски, что:

Его мама очень рано встает.

В3. Отвечайте на вопрос.

Ни өчен Әхмәтнең әнисе күп эшли?

.

Туган телдән мәжбүри 2нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен контроль тест җаваплары

А бүлеге.

Түбәндәге сүзләрнең антонимнарын табып яз, 2 жөмлө төзе.

бай-хәерче

тырыш - ялкау

калын — нечкә

2. Жөмлөләрне дәвам ит

1) Спорт белән шөгыйльләнсәң, сәламәт буласың . 2) Олег – яхшы укучы, чөнки ул тырыш .

В бүлөгә.

Используя текст, выполните задания В1-В3.

Әхмәт әнисе белән генә яши. Аның әнисе бик күп эшли: кер юа, тәмле ашлар пешерә, өй жыештыра. Әлбәттә, әнисе иртә тора. Ерактагы чишмәдән сап-салкын су алып кайта. Чөнки Әхмәт чишмә суын бик ярата. Ул урамда уйный, әнисенә бик аз булыша.

В1. Продолжите предложение.

Әхмәт чишмә суын бик ярата, шуңа күрә чишмәдән су алып кайта.

В2. Как ты скажешь по-татарски, что:

Его мама очень рано встает. Аның әнисе бик иртә тора.

В3. Отвечайте на вопрос.

Ни өчен Әхмәтнең әнисе күп эшли? Әнисе бик тырыш.

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	7
Фамилиясе _____	1 нче	1

Исеме _____	яртыеллык	
-------------	-----------	--

А бүлеге.

А1. Алган, җырлады, көлалар, чакырасың, керә сүзләрен тәржемә итегез. **(5б)**

А2. Яз, күр фигыльләрен мисал буенча зат-сан белән төрлэндерегез. **(10б)**

Мин яздым, күргәнмен Без

Син Сөз

Ул Алар

А3. Татарчага тәржемә итегез. (6б)

Я читаю. Он пишет. Мы помогаем. Ты рисуешь. Вы взяли. Они прочитали.

В бүлеге.

В1. Как вы скажете о том, что: (6б)

- Дамир вышел к доске;

- школьная библиотека расположена на первом этаже;

- его сестра учится в шестом классе.

В2. Бара, барды, барган, барыр, барачак фигыльләренең заманнарын билгелә. **(5б)**

**Туган телдән мәжбүри 1нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен
контроль тест җаваплары**

А бүлеге.

A1. Алган(взял), әқырлады(спел), көлаләр(смеются), чакырасың(завеешь), керә(заходят) сүзләрән тәржемә итегез.

A2. Яз, күр фигыльләрән мисал буенча зат-сан белән төрләндерегез.

Мин яздым, күрдем

Без яздык күрдек

Син яздың күрдең

Сез яздыгыз күрдегез

Ул язды күрде

Алар яздылар күрделәр

A3. Татарчага тәржемә итегез.

(Мин укыйм). (Ул яза). (Без булышабыз). (Син рәсем ясайсың). (Сез алдыгыз). (Алар укыдылар);

В бүлеге.

В1. Как вы скажете о том, что:

Дамир тактага чыкты;

Мәктәп китапханәсе беренче катта урнашкан;

Аның апасы алтынчы сыйныфта укый;

В2. Бара(х.з), барды(ү.з), барган билгес.ү.з), барыр(кил.з), барачак(кил.з)

фигыльләрән заманнарын билгелә.

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	7
Фамилиясе _____ Исеме _____	2 нче яргыеллык	1

А бүлөгө

А1. Сүзлэрнен тәржемәсен языгыз: (5б)

- Файдалы - ...
- Буш вакыт - ...
- Начар гадәт –
- Риза түгел - ...
- минемчә - ...

А 2. Жөмлөләрне дэвам итегез:(6б)

- Минем буш вакытым аз, чөнки...
- Буш вакытымны файдалы үткэрәм, ләкин ...
- Тәмәке тарту – начар гадәт, чөнки ...

А3. Выразите желание вместе с другом (подругой): (4б)

- пойти на дискотеку
- сходить в библиотеку.

В бүлөгө

В 1. Диалогларга төшөп калган репликаларны өстәгез: (4б)

- ...?
- Әйе, бүгөн буш вакытым бар.
- ...?
- Мин синең белән дискотекага барырга риза.

В 2. Спросите у друга: (10б)

- какое у него любимое занятие
- играет ли он в шахматы
- слушает ли он музыку
- есть ли у него свободное время
- любит ли он шоколад.

**Туган телдән мәжбури 2нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен
контроль тест жаваплары**

А бүлөгө

А1. Сүзлэрнен тәржемәсен языгыз:

- Файдалы - ...полезный
- Буш вакыт - ...свободное время

Начар гадэт –плохая привычка
Риза түгел - ...не согласен
минемчэ - ...помоэму

А 2. Жөмлөлөрне дэвам итегез:

Минем буш вакытым аз, чөнки мин түгэрэклэргэ йөрим.
Буш вакытымны фйдалы үткэрэм, лэкин өлгерэ алмыйм.
Тэмэке тарту – начар гадэт, чөнки сэләмәтлеккэ зыянлы.

А3. Выразите желание вместе с другом (подругой):

Әйдә, дискотекага барабыз;
Әйдә ,китапханәгә барабыз;

В бүлеге

В 1. Диалогларга төшөп калган репликаларны өстәгез:

- Синең бүген буш вакытың бармы?
- Әйе, бүген буш вакытым бар.
- Син минем белән дискотекага барырга ризамы ?
- Мин синең белән дискотекага барырга риза.

В 2. Спросите у друга:

- Дустым,синең яраткан шөгылең нинди?
- Син шахмат уйныйсыңмы?
- Син музыка тыңлыйсыңмы?
- буш вакытың бармы?
- Син шоколад яратасыңмы?

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	8
Фамилиясе _____ Исеме _____	1 нче яргыеллык	1

А бүлеге.

А1.Фигыльләрне тәржемә ит һәм 2 жөмлө төзе. (7б)

Сикерә, шуа, катнаша ,утыра, ярата.

А 2.Килешләр белән төрлэндереgez. (12б)

Үлән, агач.

А 3. Түбәндәге сүзләрнең антонимнарын табып яз. (5б)

бай-...	кечкенә
зур-...	нечкә
калын — ...	аз
күп-...	начар
әйбәт -	хәерче

В бүлеге.

В 1. Жәмләләрне дәвам итеgez.. . (6б)

Минем буш вакытым аз, чөнки...

Буш вакытны файдалы үткәрәм, ләкин....

Ул буш вакытында спорт түгәрәгенә йөри, шуңа күрә...

В 2. Ситуатив күнегүләрне яз. (4б)

Спросите у друга(подруги),как он(она) провел(а)выходные дни.

Спросите у друга(подруги),какой сегодня день недели.

Как вы скажете,что пятым уроком будет татарский язык.

Спросите у друга(подруги),когда начнутся зимние каникулы.

**Туган телдән мәжбури 1нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен
контроль тест жаваплары**

А бүлеге.

А1.Фигыльләрне тәржемә ит һәм 2 жәмлә төзе.

Сикерә(прыгает), шуа(катается), катнаша(участвует) ,утыра(сидит), ярата(любят).

А 2.Килешлэр белэн төрлэндерегез.

Б.кҮлән, агач.

И.күләннең агачның

Ю.к.үлөнгә агачка

Т.к үләнне агачны

Ч.к үләннән агачтан

У.в.к үлөндә агачта

А 3. Түбәндәге сүзләрнең антонимнарын табып яз.

Хәерче- бай

кечкенә -зур

нечкә -калын

аз- күп

начар -әйбәт

В бүлеге.

В 1. Жәмләләрне дәвам итегез..

Минем буш вакытым аз, чөнки мин түгәрәкләргә йөрим;

Буш вакытны файдалы үткәрәм, ләкин ул аз;

Ул буш вакытында спорт түгәрәгенә йөри, шуңа күрә ул сәламәт;

В 2. Ситуатив күнегүләрне яз.

Спросите у друга(подруги),как он(она) провел(а)выходные дни.(Дустым,син ял көннәрен ничек үткәрден?)

Спросите у друга(подруги),какой сегодня день недели.(Дустым,бүген атнаның нинди көне?)

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	8
Фамилиясе _____ Исеме _____	2 нче яртыеллык	1

А бүлеге.

А1. Сүзтезмәләрне тәржемә итегез.

Любимые предметы(Яраткан фәннәр), веселые стихи(күңелле шигырьләр), татарско-русский словарь(татарча –русча сүзлек), трудный пример(авыр мисал), опаздывать на урок(дәрәскә соңга калу), этот год(быел), интересный урок(кызык дәрәс).

А 2. Бирелгән жөмлэләрдән файдаланып, таблицага 1 шәр сүз языгыз.

исем	сыйфат	фигыль	рәвеш
көн	күңелле	исә.	бәйрәмчә

Беренче сентябрь – мәктәптә күңелле көн. Укучылар да, ата-аналар да бәйрәмчә киенгәннәр. Көзгә жылы жил исә.

А 3. Белемле булу өчен нишләргә кирәк?

3 фигыль языгыз.

Укырга, тырышырга, язарга;

В бүлеге.

В 1. Антоним парларны табыгыз.

Коры- юеш

матур -ямьсез

батыр – куркак

В 2. Спроси у друга.

- когда он встает утром, Дустым, син иртән кайчан торасың?

- делает ли он зарядку, Дустым, син зарядка ясыйсыңмы?

- во сколько часов начинаются уроки в школе. Дустым, мәктәптә дәрәсләр сәгать ничәдә башлана?;

Туган телдән мәжбүри 2нче яртыеллыкка белемнәрне тикшерү минимумы өчен контроль тест җаваплары

А бүлеге.

А1. Сүзтезмәләрне тәржемә итегез. (7б)

Любимые предметы, веселые стихи, татарско-русский словарь, трудный пример, опаздывать на урок, этот год, интересный урок.

А 2. Бирелгән жөмлэләрдән файдаланып, таблицага 1 шәр сүз языгыз. (4б)

исем	сыйфат	фигыль	рәвеш
------	--------	--------	-------

--	--	--	--

Беренче сентябрь – мәктәптә күңелле көн. Укучылар да, ата-аналар да бәйрәмчә килгәннәр. Көзгә жылы жил исә.

А 3. Белемле булу өчен нишләргә кирәк? (3б)

3 фигыль языгыз.

В бүлгә.

В 1. Антоним парларны табыгыз. (4б)

- юеш – ягымлы
- тупас – куркак
- матур – коры
- батыр – ямьсез

В 2. Спроси у друга. (6б)

- когда он встает утром,
- делает ли он зарядку,
- во сколько часов начинаются уроки в школе.

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	9
Фамилиясе _____ Исеме _____	Инче яргыеллык	1

1. а хәрәфе булган сүзне күрсәтегез.

- А) м...н...с...б...т;
- Ә) к...н...г...ть;
- Б) х...р...к...т;
- В) б...р...к...т.

2. Сүзләрнең дәрәс язылышын билгеләгез.

- А) сагайу, йугары;
- Ә) сагайу, югары;
- Б) сагаю, йугары;
- В) сагаю, югары.

3. Артык сүзне табыгыз.

- А) сәхнә;
- Ә) башкаручы;
- Б) әсәр;
- В) исәп-хисап.

4. Билгеләмәне дәрәс рәвештә дәвам итегез: Предметның билгесен белдергән сүзләр төркеме....

- А) исем дип атала;
- Ә) сыйфат дип атала;
- Б) рәвеш дип атала;
- В) сан дип атала.

5. Тәмамланмаган үткән заман хикәя фигыльләр жөмләнә табыгыз.

- А) Укытучы китапханәгә кергәндә, дустан китап ала иде.
- Ә) Укытучы кушкач, дустан бу китапны укыган.
- Б) Укытучы дәрәскә кергәндә, без класста идек.
- В) Укытучы дәрәсен тәмамлады.

6. Кешенә холкын белдерә торган сүзнә табыгыз.

- А) авыз;
- Ә) явыз;
- Б) нигез;
- В) шөгыл.

7. Боерык фигыль булган жөмләнә табыгыз.

- А) Күренекле шагыйрь Сибгат Хәким халыклар дуслыгы турында күп язган.
- Ә) Әгәр бүгән вакытың булса, Фатих Кәримнәң шигырьләрен кабатла.
- Б) Барыгызны да Гаяз Исхакыйның ижатына багышланган кичәгә чакырабыз.
- В) Син ялгышасың, бу хикәяне башка язучы ижат иткән.

8. Грамматик хаталы жөмләнә табыгыз.

- А) Кышкы ял үтәп китте, яңадан укулар башланды.
- Ә) Син ничек уйлысың, миндә шулай уйлым.
- Б) Тагын шуны телисем килә: сәламәт булыгыз.
- В) Күңел кайда, күз шунда.

9. Бирелгән жөмләнә башын күрсәтегез.

- ... , шунда куярга кирәк.
- А) Кичән яңгыр яуса;
 - Ә) Китапны кая куйсаң;
 - Б) Әйберне каян алсаң;
 - В) Тактага нәрсә язаң.

10. Кайсы жөмләдә нокталар урынына туктаусыз сүзән кулланырга кирәк?

- А) Нәр кешегә бу сыйфатларны булдыру
- Ә) ... тырышсагыз гына, уңышка ирешерсез.
- Б) ... ялгышсагыз, сәламәт булырсыз.
- В) Нәр кеше кешеләр ... яши.

11. Ия белән хәбәр арасында сызык куела, чөнки

- 1) икесе дә жөмләнә баш кисәкләрә;

- 2) икесе дә исем һәм исем мәгънәсендәге сүзләр белән белдерелә;
- 3) икесе дә жөмләнең башка кисәкләрен ияртеп килә.

12. Иртәнге таң нурыннан уяңды ромашкалар (М.Ж.) жөмләсендә билгеләнгән сүз

- 1) хәл;
- 2) аергыч;
- 3) хәбәр булып килгән.

13. Сагындырды әнкәемнең иркәләп уятуы жөмләсендәге билгеләнгән сүз

- 1) аергыч;
- 2) тәмамлык;
- 3) ия булып килгән.

14. Жөмләдәге аерымланган хәлнең төрөн дәрәс билгеләгән фикерне күрсәтегез.

Алиш абый белән очрашырга һәм сөйләшергә дип, мин 1941 нче елның августында Казанга килдем. (С.Ш.)

- 1) аерымланган сәбәп хәле;
- 2) аерымланган вакыт хәле;
- 3) аерымланган максат хәле бар.

15. Бирелгән жөмләдәге билгеләнгән сүзне дәрәс аңлаткан фикерне табыгыз.

Без бары жәен генә очраштык. (Г.Х.)

- 1) бу сүз – уртаклык исем;
- 2) вакыт рәвешә белән белдерелгән вакыт хәле;
- 3) бу сүз – төшем килешендәге исем.

**Туган тел әдәбиятыннан мәжбүри 1нче яртыеллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен
контроль тест җаваплары**

1. а хәрәфе булган сүзне күрсәтегез.

Ә) кәңәгать;

2. Сүзләрнең дәрәс язылышын билгеләгез.

В) сагаю, югары.

3. Артык сүзне табыгыз.

В) исәп-хисап.

4. Билгеләмәне дәрәс рәвештә дәвам итегез: Предметның билгесен белдергән сүзләр төркеме....

Ә) сыйфат дип атала;

5. Тәмамланмаган үткән заман хикәя фигуралык жөмләне табыгыз.

А) Укытучы китапханәгә кергәндә, дуслым китап ала иде.

6. Кешенең холкын белдерә торган сүзне табыгыз.

Ә) явыз;

7. Боерык фыгыль булган жөмлөне табыгыз.

Ә) Әгәр бүген вакытың булса, Фатих Кәримнең шигырьләрен кабатла.

8. Грамматик хаталы жөмлөне табыгыз.

Б) Тагын шуны телисем килә: сәламәт булыгыз.

9. Бирелгән жөмлөнөң башын күрсәтегез.

... , шунда куярга кирәк.

Б) Әйберне каан алсаң;

10. Кайсы жөмлөдә нокталар урынына туктаусыз сүзен кулланырга кирәк?

Ә) ... тырышагыз гына, уңышка ирешерсез.

11. Ия белән хәбәр арасында сызык куела, чөнки

2) икесе дә исем һәм исем мәгънәсендәгә сүзләр белән белдерелә;

12. Иртәнге таң нурыннан уяңды ромашкалар (М.Ж.) жөмлөсендә билгеләнгән сүз

3) хәбәр булып килгән.

13. Сагындырды әнкәемнең иркәләп уятуы жөмлөсендәгә билгеләнгән сүз

3) ия булып килгән.

14. Жөмлөдәгә аерымланган хәлнең төрен дөрес билгеләгән фикерне күрсәтегез.

Алиш абый белән очрашырга һәм сөйләшәргә дип, мин 1941 нче елның августында Казанга килдем. (С.Ш.)

1) аерымланган сәбәп хәле;

15. Бирелгән жөмлөдәгә билгеләнгән сүзне дөрес аңлаткан фикерне табыгыз.

Без бары жәен генә очраштык. (Г.Х.)

2) вакыт рәвешен белән белдерелгән вакыт хәле;

Туган телдән мәжбүри белемнәрне тикшерү минимумы	Класс	9
Фамилиясе _____ Исеме _____	2нче яРТыеллык	1

1) Аналитик иярчен жөмлөләрне баш жөмлөгә бәйләүче чаралар:

1. бәйләкләр, кушымчалар;
2. мөнәсәбәтле сүзләр, теркәгечләр, көттерү паузасы;
3. янәшә тору, теркәгечләр, көттерү паузасы;
4. мөнәсәбәтле сүзләр, кушымчалар, бәйләкләр;

2)Бу нинди жөмлө?

Юлга чыксаң, юлдашың үзеңнән яхшы булсын.

1. аналитик иярченле кушма жөмлө
2. гади жөмлө
3. синтетик иярченле кушма жөмлө
4. тезмә кушма жөмлө

3)Кушма жөмлөлэрнең бәйләүче чарасын билгеләргә:

Батыр бер үлө,куркак мең үлө.

1. санау интонациясе
2. каршы куючы теркәгечләр
3. каршы кую интонациясе
4. жыючы теркәгечләр

4)Түбәндәге жөмлөнән ияләре нинди сүз төркеме белән белдерелгән?

Ашаган белми,тураган белә.

1. исем
2. фигыль
3. алмашлык
4. сыйфат.

5.Фразеологизмнарның мәгънәсен аңлатырга.

1. энэдән дөя ясау-
2. утсыз төтен чыкмый-

6. Басымны дөрес куеп, сүзләргә языгыз.

Кайсы, китмәскә, әмма, сокланыгыз, күчермәде.

7. Жөмлөләрне тәржемә итегез.

- 1) Я люблю классическую музыку.
- 2) Куда ты идешь сейчас?
- 3) Из какого вы города?
- 4) Где мой словарь?
- 5) Это мои друзья, ты их знаешь.
- 6) Кого вы спрашиваете?
- 7) Весна – самое прекрасное время года.
- 8) Собака – друг человека.
- 9) Сколько книг нужно?
- 10) Кому ты говоришь?

8. Жөмлөләр төзеп языгыз.

- 1) Тәмамлагач, уйлыйм, табиб, мин, мәктәпне, булырга.
- 2) Нәм, алабыз, теле, генә, без, дәресендә, билгеләре, дүртле, татар, бишле.
- 3) Борынгы, шөгылльләнгәннәр, белән, игенчелек, кешеләр.
- 4) Укучылары, кыш, жимлек, мәктәп, ясап, житкәч, куйдылар.
- 5) Көнне, була, сэгатьгә, кичә, залында, сишәмбе, актлар, унсигез, әдәби.

9. Тыныш билгеләре ялгыш куелган жөмлөнә күрсәтегез.

- 1) Менә һич тә көтмәгәндә, уйламаганда, аңа дустының улы килеп керде. (Г.Б.);
- 2) Сөйләшеп утыра торгач, көндезге аш вакыты житте. (С.Ш.);
- 3) Матбугат йортына кереп, аның баскычыннан, кыюсыз гына, өскә күтәрелдем. (С.Ш.)

10. Жөмлөдәге цифрлар урынында өтерләр дөрес куелырга тиешле урыннарны күрсәтегез.

Өй эшләрән (1) эшләп бетереп (2) иртәгә буласы дәрәсләре өчен (3) портфелен тутырып куйгач (4) Зөһрә (5) һәр көндәгечә үзенең якын дустын искә төшерде (6) (Г.Г.)

- 1) 1, 3, 5;
- 2) 2, 4, 6;
- 3) 1, 2, 4.

Туган тел әдәбиятынан мәжбүри 2нче яртыееллыкта белемнәрне тикшерү минимумы өчен контроль тест җаваплары

1) Аналитик иярчен жөмлөләрне баш жөмлөгә бәйләүче чаралар:

2. мөнәсәбәтле сүзләр, теркәгечләр, көттерү паузасы;

2)Бу нинди жөмлө?

Юлга чыксаң, юлдашың үзеңнән яхшы булсын.

1. аналитик иярченле кушма жөмлө

3)Кушма жөмлөлэрнең бәйләүче чарасын билгеләргә:

Батыр бер үлө,куркак мең үлө.

1. санау интонациясе

4)Түбәндәге жөмләнең ияләре нинди сүз төркеме белән белдерелгән?

Ашаган белми, тураган белә.

2. фигыль

5.Фразеологизмнарның мәгънәсен аңлатырга.

3. энәдән дөя ясау-арттыру, күбәйтү

утсыз төтен чыкмый-кеше сөйләү

6. Тыныш билгеләре ялгыш куелган жөмләне күрсәтегез.

3) Матбугат йортына кереп, аның баскычыннан, кыюсыз гына, өскә күтәрелдем. (С.Ш.)

7. Жөмләдәге цифрлар урынында өтерләр дәрәс куелырга тиешле урыннарны күрсәтегез.

Өй эшләрен (1) эшләп бетереп (2) иртәгә буласы дәресләре өчен (3) портфелен тутырып куйгач (4) Зөһрә (5) һәр көндәгечә үзенең якын дустаны искә төшерде (6) (Г.Г.)

2) 2, 4, 6;